

være det eneste eller dog det væsentligste Støttepunkt for Disciplinens Overholdelse i Armeen, tror jeg rigtignok, man har bygget paa en overmaade løs Grund. Derfor vil det jo være af overordentlig Interesse at se den ombyttet med noget Andet, der paa en virksom Maade kan fremme og hævde Disciplinen i Hæren. Nu er det jo ganske vist givet, efter hvad der er passeret ved denne Sags anden Behandling, at Folkethinget er uwilligt til at indlade sig paa de intensive, kortvarige Straffe, som af Mange betragtes som værende af den yderste Bigtighed for Disciplinen. Det er endvidere klart fremgaaet af Afstemningerne under Sagens anden Behandling, at Flerparten i denne Sal var ganske uwilligt til at gaa ind paa de Straffemidler, som man i fremmede Lande var gaaet ind paa, navnlig i Lybssland, som jo er et i disse Forhold overordentlig vigtigt Mønsterland, for saa vidt det har viist, at det har forstaaet at uddanne sin Hær paa en praktisk Maade, og som man der har lagt en stor Vægt paa, nemlig Nedsættelse i de Meniges anden Klasse. I saa Fald maa Tanken naturligvis vende sig til noget Saadant, som dette ærede Medlem her har foreslaaet, nemlig Straffesafdelinger, Arbejdsafdelinger, som han har kaldt det. Ogsaa dette har jo væsentlige Forbilleder i andre Lande, baade i Frankrig og i Lybssland, thi det forholder sig ikke rigtigt, som den høitærede Krigsminister lige over for mig yttrede ved denne Sags anden Behandling, at der ikke skulde være nogen anden Forskjel imellem de i den tydske Straffelov foreskrevne Straffe og de, som kjendes i Udøstet her, som det var forelagt af den høitærede Krigsminister, end Nedsættelse i de Meniges anden Klasse. Det tror jeg er en stor Feiltagelse; thi der er en overmaade væsentlig Forskjel, idet man i den tydske Straffelov foruden Nedsættelse i de Meniges anden Klasse og foruden de Straffe, Udøstet har, har Fæstningsarrest i en anden Betydning end den, hvori vi have den her, — hvor den alene er en Fængselsstraf for Officerer, — nemlig som en Arbejdsstraf for Menige og Underofficerer. Naar man gennemlæser Bestemmelserne, ikke just i selve den tydske Straffelov — thi deri er der ikke saa detaillerede Bestemmelser derom — men navnlig i de forskjellige Straf-Vollstreckungsreglemente, vil man se, at det spiller en overordentlig Rolle, og at denne Straf er af meget indgribende Betydning, da den gaar ud paa at henseføre Vedkommende til færegne Fæstningsafdelinger, hvor de foretage militære Arbejder under Bevogtning og udenfor Arbejdstiden ere undergivne egentlig Fængselsstraf. Jeg kan jo ikke negte, at saaledes som det findes f. Ex. i den tydske Lovgivning og de dertil sig sluttende Reglementer, har det ikke tiltalt mig. Jeg har altid fundet, at denne Straffemaade havde en overordentlig uhyggelig Lighed med vore

gamle Fæstningsflaver. Det er nemlig i Grunden ganske den samme Maade, de blive behandlede paa, de blive førte ud om Dagen, adskilte fra de civile Fanger, under Koinmandi til at foretage Arbejde paa Fæstninger og andre saadanne forskjellige Arbejder og blive derefter førte hjem om Aftenen og komme i Fængsel, ganske ligesom vore gamle Slaver, men det er vistnok en for Disciplinen meget praktisk Bestemmelse. Det franke System, som er af en hel anden Bestaaffenhed, har heller ikke tiltalt mig. Det ærede Medlems Forslag har den uvunderlige Fordel, at det ikke siger noget ganske Bestemt, og det er Noget, som gjør, at det forhaabentlig vil faae en hel Del Stemmer, thi Mange ville sige, at Noget i den Retning vilde være rart, naar man kunde finde en praktisk Maade at bringe de Folk, som det har viist sig, at det ikke kunde lykkes at disciplinere gennem almindelige Straffelove, ind under et ordnet Forhold, streng Disciplin og Lydighed og derved baade rense Afdelingerne fra disse Folk og bringe dem ind under Forhold, som nøde dem til at vise en bedre Opførsel, saa vilde det være overordentlig godt, og Ingen vil væsentlig finde sine Følelser faarede ved det, der her staar i Forslaget. Der gives derved kun en Myndighed for vedkommende Minister til at foresætte Vedkommende til en Arbejdsafdeling, hvor han skal blive et bedre Memme, og saa staar der ikke videre. Jeg for mit Vedkommende agter at stemme for Forslaget, fordi jeg tror, at det er et Forsøg værd, at det er en Opgave, der virkelig er af Betydning, grundig at overveie, om der ikke i denne Retning er Noget at gjøre, der uden at krænke de Følelser, som nu have spillet en saa stor Rolle her i Thinget, kunde bidrage til Disciplinens Hævelse. De saa Detailler, der ere i Forslaget, have vel ikke været mig tiltalende, navnlig det, at det ærede Medlem tænker sig, at det er vedkommende Minister, som skal afgjøre, hvem der skal sættes hen i Arbejdsafdelingen; den Bei tror jeg neppe, at vi ville komme til at gaa. Vel ere vi desværre et meget lille Land, men saa smaa ere vi dog ikke, at vi kunne lade Ministeren afgjøre, hvilke der ere saa udisciplinable i deres Tjeneste, at de maa sættes i Straffesafdelingen, det tror jeg maa være de nærmere Foresattes Sag. Jeg skal imidlertid ikke komme ind paa dette saavel som meget Andet, der kunde være at sige derom, da det Hele holdes i en saadan Almindelighed, at der kan lægges alle mulige Systemer ind deri. Som sagt, naar man stemmer for Forslaget saa stemmer man for Tanken deri, — og anderledes vil det ærede Medlem jo heller ikke selv have det opfattet — man stemmer for det som Noget, man vil anbefale til alvorlig Overveielse paa Sagens senere Stadier.

Steenbæk: Jeg har bedet om Ordet for